

Vlada Republike Hrvatske

Izvešće o tijeku pregovaračkog procesa Republika Hrvatska – Europska unija za vrijeme predsjedavanja Republike Slovenije Vijećem Europske unije (razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2008. godine)

temeljem Izjave Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske o zajedničkom djelovanju u procesu pregovora za članstvo u Europskoj uniji

XX srpnja 2008. godine

1. Uvod

Tijekom predsjedavanja Republike Slovenije Vijećem Europske unije (EU), u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2008. godine, ostvaren je daljnji napredak u pregovorima o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji. Tijekom izvještajnog razdoblja otvoreni su pregovori u četiri poglavlja, EU su formalno dostavljeni relevantni dokumenti u cilju ispunjavanja mjerila za otvaranje pregovora u sedam poglavlja (čime su dostavljena sva mjerila za otvaranje), kao i mjerila za zatvaranje u dva poglavlja. U svim ostalim poglavljima u kojima su utvrđena mjerila za zatvaranje ostvareni su rezultati i napredak u ispunjavanju mjerila u cilju njihovog što skorijeg privremenog zatvaranja. Održane su dvije sjednice Međuvladine konferencije o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji (MVK) - jedna na ministarskoj, a druga na zamjениčkoj razini. Na tim je sastancima MVK Hrvatska otvorila pregovore u poglavljima „2. Sloboda kretanja radnika“ i „19. Socijalna politika i zapošljavanje“ (17. lipnja), te „14. Prometna politika“ i „15. Energetika“ (21. travnja).

Uz pregovore o pristupanju, odnosi Republike Hrvatske i EU nastavili su se razvijati na još nekoliko komplementarnih razina: politički dijalog EU-RH, provedba Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP), provedba prioriteta i preporuka iz Izvješća Europske komisije o napretku RH za 2007. godinu i Pristupnog partnerstva, korištenje programa predpristupne pomoći EU.

Tijekom slovenskog Predsjedništva nastavljena je provedba SSP-a, koja je razmotrena u okviru tijela i mehanizama predviđenih SSP-om. U Luksemburgu je 28. travnja 2008. održan četvrti sastanak Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje između Republike Hrvatske i Europske unije. Vijeće je raspravilo ukupni napredak Republike Hrvatske u sklopu Procesu za stabilizaciju i pridruživanje (PSP) s naglaskom na provedbi SSP-a, tijekom pristupnih pregovora i ispunjavanju prioriteta iz Pristupnog partnerstva te Izvješća EK o napretku za 2007. godinu. Vijeće je pohvalilo Republiku Hrvatsku za cjelokupni napredak koji je nastavila ostvarivati tijekom prošlih godinu dana u ispunjavanju svih kriterija za članstvo u EU. Vijeće je potvrdilo da Hrvatska nastavlja ispunjavati kopenhagenske političke kriterije te je ukazalo na potrebu ulaganja daljnjih napora u pogledu ključnih reformi, posebice u području pravosuđa i javne uprave te borbe protiv korupcije. Pozdravljen je nastavak pune suradnje s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju, kao i poboljšanja ostvarena u vođenju suđenja za ratne zločine u Republici Hrvatskoj. Vijeće je također razmotrilo ukupan napredak ostvaren u pogledu povratka izbjeglih i prognanih te potaknulo Hrvatsku da nastavi s daljnjom provedbom programa stambenog zbrinjavanja i osiguravanja uvjeta za njihov trajni i održivi povratak. Vijeće je pozdravilo kontinuirani napredak koji se ostvaruje u području zaštite prava nacionalnih manjina te u tom cilju pozvalo Hrvatsku na daljnje napore u provedbi zakonodavnog okvira. Republika Hrvatska dobila je pohvale za napredak ostvaren u području regionalne suradnje uz posebni naglasak na hrvatsko predsjedanje SEECp-om i angažman Republike Hrvatske u jačanju regionalne stabilnosti.

U pogledu gospodarskih kriterija, Vijeće je potvrdilo da je Hrvatska djelotvorno tržišno gospodarstvo koje bi trebalo biti u mogućnosti nositi se s konkurentskim pritiscima i tržišnim silama u EU. Vijeće je istaknulo da je Hrvatska bila uspješna u postizanju i održavanju makroekonomske stabilnosti uz solidan rast, nisku inflaciju i stabilni tečaj, te da je ostvarila napredak u fiskalnoj konsolidaciji i uspješnom završetku privatizacijskih procesa. Vijeće je ustvrdilo da je Hrvatska unaprijedila svoju sposobnost preuzimanja svih obveza koje proizlaze iz članstva u EU, kao i da je u većini područja ostvaren napredak, ponajprije u pogledu usklađivanja zakonodavstva. Na sastanku je iskazana potreba ulaganja napora u daljnje zakonodavno usklađivanje te jačanje administrativnih kapaciteta. U tom se kontekstu Vijeće

posebno osvrnulo na pitanja javnih nabava, okoliša, poljoprivrede i ruralnog razvitka i sigurnosti hrane, veterinarstva i fitosanitarnog nadzora.

Tijekom izvještajnog razdoblja održana su tri sastanka Pododbora za provedbu SSP-a: Pododbor za ljudske potencijale, istraživanje, tehnološki razvoj i socijalnu politiku (12. ožujka, Zagreb); Pododbor za unutarnje tržište i tržišno natjecanje (14. svibnja, Zagreb); Pododbor za poljoprivredu i ribarstvo (5. lipnja, Bruxelles).

2. Tijek pregovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji

2.1. Proces analitičkog pregleda i ocjene usklađenosti nacionalnog zakonodavstva države kandidatkinje s pravnom stečevinom Europske unije (*screening*)

2.1.1. Izvješća o *screeningu*

Tijekom slovenskog Predsjedništva Vijeće EU je dovršilo raspravu o Izvješću EK o *screening*-u za poglavlje „31. Vanjska, sigurnosna i obrambena politika“, za koje je potom Republika Hrvatska zaprimila poziv za dostavom pregovaračkog stajališta.

U Vijeću je i dalje Izvješće EK o *screeningu* za poglavlje „13. Ribarstvo“.

2.1.2. Mjerila za otvaranje

Od otvaranja pristupnih pregovora mjerila za otvaranje utvrđena su u ukupno jedanaest poglavlja: „1. Sloboda kretanja roba“, „4. Sloboda kretanja kapitala“, „5. Javne nabave“, „8. Tržišno natjecanje“, „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“, „12. Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna politika“, „19. Socijalna politika i zapošljavanje“, „22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata“, „23. Pravosuđe i temeljna prava“, „24. Pravda, sloboda i sigurnost“ i „27. Okoliš“.

Republika Hrvatska je do kraja lipnja 2008. godine tijelima EU dostavila relevantne dokumente u cilju ispunjavanja svih mjerila za otvaranje, od čega je tijekom slovenskog Predsjedništva dostavila relevantne dokumente za ispunjavanje mjerila za otvaranje pregovora u poglavljima „4. Sloboda kretanja kapitala“, „5. Javne nabave“, „8. Tržišno natjecanje“, „12. Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna politika“, „22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata“, „23. Pravosuđe i temeljna prava“ i „27. Okoliš“.

S ciljem ispunjavanja mjerila za otvaranje pregovora u poglavlju „4. Sloboda kretanja kapitala“, Europskoj komisiji dostavljeni su Akcijski plan za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma (dostavljen 6. veljače 2008. godine) te Sažeto izvješće o aktivnostima poduzetima od strane Republike Hrvatske u vezi stjecanja nekretnina od strane državljana država članica EU (dostavljeno 10. ožujka 2008. godine). Nakon pozitivne ocjene Europske komisije, dokumenti su prošli postupak verifikacije u Vijeću EU, te je Republika Hrvatska 4. lipnja 2008. godine zaprimila poziv za dostavom Pregovaračkog stajališta u ovom poglavlju.

S ciljem ispunjavanja mjerila za otvaranje pregovora u poglavlju „5. Javne nabave“, Strategija razvoja sustava javne nabave u Republici Hrvatskoj, s Akcijskim planom za njezinu

provedbu, te Interpretativni dokument pod nazivom „Organizacija sustava javne nabave u Republici Hrvatskoj“, dostavljeni su Europskoj komisiji 20. lipnja 2008. godine, te se trenutno nalaze u postupku verifikacije.

U poglavlju 8. „Tržišno natjecanje“, Program restrukturiranja industrije čelika u Republici Hrvatskoj 2007. – 2011. (usvojen na sjednici Vlade 30. lipnja, te dostavljen Europskoj komisiji), Individualni planovi restrukturiranja brodogradilišta u teškoćama (dostavljeni Europskoj komisiji 23. svibnja 2008. godine)¹, zakonodavno usklađivanje u području fiskalnih potpora (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit stupio je na snagu 1. lipnja 2007.; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju ulaganja stupio je na snagu 1. siječnja 2007.; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama usvojen je u Hrvatskom saboru 9. srpnja 2008.; Zakon o područjima posebne državne skrbi usvojen je u Hrvatskom saboru 15. srpnja 2008.; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obnovi i razvoju grada Vukovara usvojen je u Hrvatskom saboru 2. srpnja 2008.; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o brdsko-planinskim područjima usvojen je u Hrvatskom saboru 2. srpnja 2008.), Akcijski plan usklađivanja svih preostalih programa državnih potpora i jednakih mjera koje su u popisu državnih potpora identificirane neusklađenima s obvezama koje proizlaze iz SSP-a te Popis svih mjera državnih potpora za preostale sektore: aluminijska i metalna; tekstilna, koža i obuće; automobila i turizma (dostavljeni Europskoj komisiji 30. lipnja 2008. godine), koji su bili postavljeni kao mjerila za otvaranje pregovora u ovom poglavlju, nalaze se u postupku verifikacije u službama Europske komisije.

Novi zakonodavni okvir usklađen s pravnom stečevinom u poglavlju „12. Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna politika“, Hrvatska strategija za prijenos i provedbu pravne stečevine Europske unije u ovom poglavlju u nacionalno zakonodavstvo i Akcijski plan za suzbijanje i iskorjenjivanje klasične svinjske kuge domaćih i divljih svinja u Republici Hrvatskoj, Dodatna pojašnjenja u pogledu ispunjavanja trećeg i četvrtog mjerila za otvaranje te dokument pod nazivom „Kategorizacija objekata za proizvodnju i preradu hrane životinjskog podrijetla“ (formalno dostavljeni Europskoj komisiji 22. travnja 2008. godine), nakon pozitivne ocjene Europske komisije, prošli su postupak verifikacije u Vijeću EU, te je Republika Hrvatska 16. srpnja 2008. godine zaprimila poziv za dostavom Pregovaračkog stajališta u ovom poglavlju.

Akcijski plan za ispunjavanje zahtjeva kohezijske politike Europske unije, koji je bio postavljen kao mjerilo za otvaranje pregovora u poglavlju „22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata“ (dostavljen Europskoj komisiji 19. ožujka 2008. godine), nakon pozitivne ocjene Europske komisije, prošao je postupak verifikacije u Vijeću EU, te je Republika Hrvatska 4. lipnja 2008. godine zaprimila poziv za dostavom Pregovaračkog stajališta u ovom poglavlju.

S ciljem ispunjavanja mjerila za otvaranje pregovora u poglavlju „23. Pravosuđe i temeljna prava“, revidirani Akcijski plan uz Strategiju reforme pravosuđa, Strategija suzbijanja korupcije i Akcijski plan uz Strategiju suzbijanja korupcije, Akcijski plan za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, Akcijski plan za ubrzanu provedbu Programa stambenog zbrinjavanja na i izvan područja posebne državne skrbi za izbjeglice – bivše nositelje stanarskog prava koji se žele vratiti u Republiku Hrvatsku, te Informacija o

¹ Vlada Republike Hrvatske donijela je 21. svibnja 2008. godine Odluku o namjeri privatizacije i načelima privatizacije svih brodogradilišta u kojima je Republika Hrvatska većinski vlasnik. Privatizacija bi trebala osigurati održivo poslovanje brodogradilišta bez državnih potpora koje nisu u skladu s *acquis-em*, a u duhu mjerila za otvaranje ovog poglavlja te obveza koje je Hrvatska preuzela prema SSP-u.

poduzetim mjerama u cilju rješavanja pitanja konvalidacije, dostavljeni su Europskoj komisiji 27. lipnja 2008. godine, te se trenutno nalaze u postupku verifikacije.

Plan za uspostavu potrebnih administrativnih sposobnosti na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini i potrebnih financijskih sredstava za primjenu okolišnog *acquis*-a, koji je bio postavljen kao mjerilo za otvaranje pregovora u poglavlju „27. Okoliš“ (dostavljen Europskoj komisiji 29. veljače 2008. godine), nakon pozitivne ocjene Europske komisije, prošao je postupak verifikacije u Vijeću EU, te je Republika Hrvatska 25. lipnja 2008. godine zaprimila poziv za dostavom Pregovaračkog stajališta u ovom poglavlju.

2.2. Pregovaračka stajališta

Od početka pregovora do kraja izvještajnog razdoblja Republika Hrvatska je zaprimila poziv za dostavom pregovaračkih stajališta za 28 poglavlja. Od toga je tijekom slovenskog Predsjedništva zaprimljeno 8 poziva i to za poglavlja „1. Sloboda kretanja roba“, „4. Sloboda kretanja kapitala“, „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“, „19. Socijalna politika i zapošljavanje“, „22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata“, „24. Pravda, sloboda i sigurnost“, „27. Okoliš“ i „31. Vanjska, sigurnosna i obrambena politika“. Do kraja lipnja 2008. godine EU je predano ukupno 26 pregovaračkih stajališta Republike Hrvatske, od čega je tijekom slovenskog Predsjedništva Republika Hrvatska predala 7 pregovaračkih stajališta, kako slijedi:

Pregovaračko stajalište za poglavlje „1. Sloboda kretanja roba“ Vlada Republike Hrvatske usvojila je na sjednici održanoj 18. travnja 2008. te je isto, sukladno predviđenoj proceduri, 24. travnja 2008. bilo dostavljeno slovenskom Predsjedništvu i Glavnom tajništvu Vijeća EU. Nacionalni odbor je dao mišljenje na Pregovaračko stajalište na sjednici održanoj 15. travnja 2008.

Pregovaračko stajalište za poglavlje „4. Sloboda kretanja kapitala“ Vlada Republike Hrvatske usvojila je na sjednici održanoj 5. lipnja 2008. te je isto, sukladno predviđenoj proceduri, 5. lipnja 2008. bilo dostavljeno slovenskom Predsjedništvu i Glavnom tajništvu Vijeća EU. Nacionalni odbor je dao mišljenje na Pregovaračko stajalište na sjednici održanoj 28. svibnja 2008.

Pregovaračko stajalište za poglavlje „16. Porezi“ Vlada Republike Hrvatske usvojila je na sjednici održanoj 24. travnja 2008. te je isto, sukladno predviđenoj proceduri, 30. travnja 2008. bilo dostavljeno slovenskom Predsjedništvu i Glavnom tajništvu Vijeća EU. Nacionalni odbor je dao mišljenje na Pregovaračko stajalište na sjednici održanoj 23. ožujka 2008.

Pregovaračko stajalište za poglavlje „19. Socijalna politika i zapošljavanje“ Vlada Republike Hrvatske usvojila je na sjednici održanoj 4. travnja 2008. te je isto, sukladno predviđenoj proceduri, 7. travnja 2008. bilo dostavljeno slovenskom Predsjedništvu i Glavnom tajništvu Vijeća EU. Nacionalni odbor je dao mišljenje na Pregovaračko stajalište na sjednici održanoj 2. ožujka 2008.

Pregovaračko stajalište za poglavlje „22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata“ Vlada Republike Hrvatske usvojila je na sjednici održanoj 25. lipnja 2008. te je isto, sukladno predviđenoj proceduri, 25. lipnja 2008. bilo dostavljeno

slovenskom Predsjedništvu i Glavnom tajništvu Vijeća EU. Nacionalni odbor je dao mišljenje na Pregovaračko stajalište na sjednici održanoj 23. lipnja 2008.

Pregovaračko stajalište za poglavlje „24. Pravda, sloboda i sigurnost“ Vlada Republike Hrvatske usvojila je na sjednici održanoj 10. travnja 2008. te je isto, sukladno predviđenoj proceduri, 11. travnja 2008. bilo dostavljeno slovenskom Predsjedništvu i Glavnom tajništvu Vijeća EU. Nacionalni odbor je dao mišljenje na Pregovaračko stajalište na sjednici održanoj 10. listopada 2007.

Pregovaračko stajalište za poglavlje „31. Vanjska, sigurnosna i obrambena politika“ Vlada Republike Hrvatske usvojila je na sjednici održanoj 8. svibnja 2008. te je isto, sukladno predviđenoj proceduri, 8. svibnja 2008. bilo dostavljeno slovenskom Predsjedništvu i Glavnom tajništvu Vijeća EU. Nacionalni odbor je dao mišljenje na Pregovaračko stajalište na sjednici održanoj 19. srpnja 2007.

Izrada Pregovaračkog stajališta za poglavlje „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“ je u tijeku, dok je za poglavlje „27. Okoliš“ Pregovaračko stajalište dostavljeno EU 11. srpnja.

2.2.1. Mjerila za zatvaranje

Od početka pregovora do kraja izvještajnog razdoblja mjerila za zatvaranje utvrđena su u ukupno 18 poglavlja: „2. Sloboda kretanja radnika“, „3. Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga“, „6. Pravo trgovačkih društava“, „7. Pravo intelektualnog vlasništva“, „9. Financijske usluge“, „10. Informacijsko društvo i mediji“, „14. Prometna politika“, „15. Energetika“, „17. Ekonomska i monetarna politika“, „18. Statistika“, „19. Socijalna politika i zapošljavanje“, „20. Poduzetništvo i industrijska politika“, „21. Trans-europske mreže“, „28. Zaštita potrošača i zdravlja“, „29. Carinska unija“, „30. Vanjski odnosi“, „32. Financijski nadzor“ i „33. Financijske i proračunske odredbe“.

Do kraja izvještajnog razdoblja Republika Hrvatska je tijelima EU dostavila relevantne dokumente za ispunjavanje mjerila za zatvaranje u tri poglavlja, od čega su tijekom slovenskog Predsjedništva dostavljeni dokumenti za ispunjavanje mjerila za zatvaranje u dva poglavlja, i to u poglavljima „21. Trans-europske mreže“ i „30. Vanjski odnosi“.²

Dokument pod nazivom „Buduća transeuropska prometna mreža (TEN-T) u Republici Hrvatskoj i prioritetni projekti u okviru ove TEN-T mreže“ (dostavljen Europskoj komisiji 20. lipnja 2008. godine), kojim se ispunjava mjerilo za zatvaranje pregovora u poglavlju „21. Trans-europske mreže“, nalazi se u postupku verifikacije (zaprimljena službena potvrda Europske komisije o ispunjenosti mjerila, te predstoji daljnji postupak u Vijeću EU).

Akcijski plan za ostatak priprema za usklađivanje zakonodavstva i međunarodnih ugovora s pravnom stečevinom EU, koji je postavljen kao mjerilo za zatvaranje pregovora u poglavlju „30. Vanjski odnosi“ (dostavljen Europskoj komisiji 16. svibnja 2008. godine), nalazi se u postupku verifikacije.

² Republika Hrvatska je u travnju 2008. Europskoj komisiji također dostavila i revidiranu verziju dokumenta Industrijska politika Republike Hrvatske u pripremi za članstvo u Europskoj uniji, koji proizlazi iz mjerila za zatvaranje pregovora u poglavlju 20. „Poduzetništvo i industrijska politika“ (originalno dostavljen EK u listopadu 2007.).

Za vrijeme slovenskog Predsjedništva nastavljene su pojačane aktivnosti te uloženi značajni naponi u cilju kvalitetnog i što skorijeg ispunjavanja svih do sada zaprimljenih mjerila za zatvaranje, uz intenzivne tehničke konzultacije sa službama Europske komisije. U tom su smislu stvorene dobre pretpostavke za finalizaciju ispunjavanja svih mjerila za zatvaranje u predstojećem razdoblju.

2.3. Sastanci bilateralne Međuvladine konferencije o pristupanju između Republike Hrvatske i država članica Europske unije

U izvještajnom su razdoblju održane dvije sjednice Međuvladine konferencije: jedna na razini voditelja izaslanstava (ministara) i druga na razini zamjenika voditelja izaslanstava (glavnih pregovarača).

Na sjednici Međuvladine konferencije na ministarskoj razini, održanoj 17. lipnja 2008. u Luksemburgu, otvoreni su pregovori u dva poglavlja: „2. Sloboda kretanja radnika“ i „19. Socijalna politika i zapošljavanje“. Voditelj Državnog izaslanstva, ministar vanjskih poslova i europskih integracija Gordan Jandroković, predvodio je hrvatsko izaslanstvo.

EU je temeljem analize pripremljenosti Hrvatske ocijenila potrebnim utvrditi mjerila za zatvaranje pregovora u oba predmetna poglavlja, i to jedno mjerilo u poglavlju „2. Sloboda kretanja radnika“ te dva mjerila u poglavlju „19. Socijalna politika i zapošljavanje“.

U pogledu poglavlja „2. Sloboda kretanja radnika“ i „19. Socijalna politika i zapošljavanje“ Republika Hrvatska je u potpunosti prihvatila pravnu stečevinu EU u oba poglavlja, te su predstavnici Republike Hrvatske izvijestili o već ostvarenom napretku u ispunjavanju obveza u svakom pojedinom poglavlju, kao i o daljnjim planiranim mjerama i aktivnostima koje će pridonijeti što skorijem ispunjavanju mjerila za zatvaranje poglavlja. Također je naglašeno da će Republika Hrvatska nastaviti s jačanjem i prilagodbom svojih administrativnih struktura kako bi se što bolje pripremila za svoje obveze po pristupanju u EU.

Ističući posebnu važnost otvaranja pregovora u poglavlju „2. Sloboda kretanja radnika“ koje obuhvaća jednu od četiri temeljne slobode na kojima počiva EU, predstavnici EU su istaknuli da je Republika Hrvatska postigla zadovoljavajući stupanj usklađenosti s *acquis*-em u ovom poglavlju. U tom je kontekstu istaknuta potreba daljnjeg usklađivanja u pitanjima pristupa tržištu rada, te ulaganja daljnjih napora u razvoj administrativnih sposobnosti, posebice u području koordinacije sustava socijalne sigurnosti, što je iskazano i u mjerilu za zatvaranje poglavlja.

Na sjednici je razmotreno i stajalište EU o potrebi uvođenja prijelaznog razdoblja na području kretanja radnika unutar EU u odnosu prema Hrvatskoj, o čemu će biti nastavljen dijalog s EU i državama članicama.

Uzimajući u obzir posebnu važnost poglavlja „19. Socijalna politika i zapošljavanje“ za svakodnevni život građana, zbog koristi od Europskog socijalnog modela i pristupa sustavu socijalne sigurnosti, predstavnici EU ustvrdili su da je u ovom poglavlju Republika Hrvatska ostvarila dobar stupanj usklađenosti s *acquis*-em. Istaknuli su da Hrvatska treba uložiti dodatne napore na područjima socijalnog dijaloga i socijalne uključenosti, te jačanja sposobnosti u praktičnoj provedbi *acquis*-a. Pozdravili su usvajanje Akcijskog plana za usklađivanje zakonodavstva i uspostavu potrebnih administrativnih kapaciteta za implementaciju i provedbu pravne stečevine EU, koji je bio utvrđen kao mjerilo za otvaranje

pregovora u ovom poglavlju, istaknuvši važnost nastavka planiranih aktivnosti u predviđenim rokovima te osiguravanja odgovarajućih proračunskih sredstava.

Općenito, na ovoj sjednici MVK ocijenjeno je da pregovori dobro napreduju, te da su ove godine ušli u iznimno značajnu i zahtjevnu fazu. Istaknuto je da je Nacionalnim programom za pristupanje EU (NPPEU) za 2008. godinu predviđen vrlo ambiciozan program prilagodbi u ovoj godini. Predstavnicima EU su ustvrdili da EU bilježi značajne napore koje Republika Hrvatska ulaže kako bi do kraja lipnja ispunila uvjete koje je 13. ožujka 2008. istaknuo predsjednik Europske komisije J. M. Barroso. Kao glavne izazove u predstojećem razdoblju predstavnici EU istaknuli su dovršetak provođenja reformi i učinkovitu provedbu *acquis-a*, osobito u ključnim područjima reforme pravosuđa i javne uprave, borbe protiv korupcije, zaštite manjinskih prava i gospodarskih reformi. U pogledu regionalne suradnje, EU potiče Hrvatsku da nastavi s dobrosusjedskom suradnjom te da uloži dodatne napore u cilju iznalaženja rješenja za sva otvorena bilateralna pitanja sa susjednim državama te da nastavi s procesom pomirbe među građanima regije. Na sastanku je potvrđeno da će daljnji napredak u pristupnim pregovorima biti odrazom napretka Republike Hrvatske u provedbi priprema za pristupanje EU, ispunjavanju mjerila za otvaranje i zatvaranje, kao i zahtjeva iz Pregovaračkog okvira te obveza iz SSP-a. Ministar Jandroković je izvijestio o dosadašnjem napretku i naporima Republike Hrvatske u ispunjavanju mjerila za otvaranje i zatvaranje u pojedinačnim poglavljima. Također je istaknuo da Republika Hrvatska ulaže jednake napore u punu i učinkovitu provedbu svojih obveza iz SSP-a. Ministar Jandroković izrazio je uvjerenje da će ovogodišnje Izvješće EK o napretku jasno pokazati značajna postignuća Hrvatske ostvarena tijekom ove godine u svim pregovaračkim poglavljima te potvrditi njezin kontinuirani napredak u ispunjavanju kriterija za članstvo u EU, za što smatramo da će pružiti EK čvrst temelj za pripremu i predstavljanje indikativnog kalendara za tehnički završetak pregovora s RH u 2009. godini. U tom je smislu osobito naglasio da je uspjeh Hrvatske u pristupnim pregovorima u obostranom interesu EU i Republike Hrvatske jer, između ostalog, predstavlja snažan poticaj za ostale države PSP-a u provedbi daljnjih reformi te ima stratešku važnost za EU i nastavak procesa proširenja (posebice u složenijim okolnostima nakon ishoda irskog referenduma o Lisabonskom ugovoru).

Na sjednici Međuvladine konferencije na razini zamjenika voditelja izaslanstava (glavnih pregovarača) održanoj 21. travnja 2008. u Bruxellesu, otvoreni su pregovori u dva poglavlja: „14. Prometna politika“ i „15. Energetika“. Izaslanstvo Republike Hrvatske predvodio je zamjenik voditelja Državnog izaslanstva i glavni pregovarač, veleposlanik Vladimir Drobnyak.

EU je temeljem analize pripremljenosti Republike Hrvatske ocijenila potrebnim utvrditi po četiri mjerila za zatvaranje pregovora u svakom od predmetnih poglavlja. Republika Hrvatska je prihvatila pravnu stečevinu EU u oba poglavlja i iskazala spremnost za njezinu provedbu do dana pristupanja EU s iznimkom nekih segmenata *acquis-a* za čiju je punu primjenu RH zatražila određena prijelazna razdoblja. Na sastanku su razmotreni zahtjevi za prijelaznim razdobljima postavljenima od strane Republike Hrvatske u oba poglavlja, kao i zahtjev EU za primjenom prijelaznog razdoblja prema Hrvatskoj u poglavlju 14. Prometna politika. O predmetnom se očekuje nastavak dijaloga i stručnih konzultacija EU-RH, u cilju postizanja zadovoljavajućeg dogovora.

Predstavnici Republike Hrvatske su izvijestili o već ostvarenom napretku u usklađivanju i primjeni *acquis-a* na svim područjima obuhvaćenima poglavljima 14. i 15. Naglašeno je da će Hrvatska nastaviti s provedbom svih mjera i aktivnosti, kao i s jačanjem administrativnih

sposobnosti, što će pridonijeti pravovremenom ispunjavanju postavljenih mjerila za zatvaranje ovih dvaju poglavlja.

Predstavnici EU istaknuli su značaj otvaranja poglavlja „14. Prometna politika“ koje obuhvaća područja od velikog značenja za funkcioniranje unutarnjeg tržišta i EU u cjelini. Funkcionalni i suvremeni prometni sustav, utemeljen na zajedničkim pravilima, predstavlja značajan temelj gospodarske integracije i rasta te može pomoći učinkovitom korištenju resursa koje iziskuje energetska politika i politika zaštite okoliša. U tom su smislu predstavnici EU istaknuli potrebu daljnjeg zakonodavnog usklađivanja Republike Hrvatske i potpunog prenošenja prometnog *acquis*-a u hrvatsko zakonodavstvo te jačanja administrativne sposobnosti potrebne za njegovu učinkovitu i djelotvornu primjenu.

Uz zadovoljstvo otvaranjem poglavlja „15. Energetika“, koje obuhvaća jednu od najvažnijih politika EU, ali i aktualna prioriteta pitanja na globalnoj razini, istaknuto je da se i EU i Hrvatska suočavaju s istim izazovima povećanja energetske učinkovitosti i sigurnosti opskrbe, kao ključnih elemenata u ostvarivanju integrirane energetske i klimatske politike te održivog gospodarskog razvoja. Predstavnici Republike Hrvatske istaknuli su da Hrvatska dijeli strateške ciljeve energetske politike EU, posebice u pogledu sigurnosti opskrbe, razvoja unutarnjeg energetskeg tržišta i promicanja obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti. Predstavnici EU su ukazali na potrebu kontinuiranih napora u daljnjem usklađivanju te jačanju administrativne sposobnosti na svim područjima energetskeg sektora.

Na ovoj sjednici Međuvladine konferencije otvaranje dva nova poglavlja u pristupnim pregovorima ocijenjeno je važnim korakom naprijed. Predstavnici EU su ponovili da napredak u pristupnim pregovorima ovisi o napretku Republike Hrvatske u pripremama za pristupanje, ispunjavanju mjerila za otvaranje i zatvaranje, ispunjavanju obveza iz revidiranog Pristupnog partnerstva i SSP-a. Pohvaljeni su dosadašnji naponi Republike Hrvatske u svim područjima te ukazano na potrebu dodatnih intenzivnih napora i donošenje strateških odluka u područjima tržišnog natjecanja, reforme pravosuđa i borbe protiv korupcije te javnih nabava. Predstavnici EU su izrazili uvjerenje da će Republika Hrvatska, na temelju poduzetih mjera i aktivnosti i ostvarenih rezultata, u predstojećem razdoblju moći ostvariti značajan napredak u pregovorima. Glavni pregovarač Drobniak izrazio je zadovoljstvo izgledima za ubrzanje pregovora, što će biti poticajno za daljnji rad. Glavni pregovarač je iznio uvjerenje da dosad ostvareni rezultati u ispunjavanju mjerila za otvaranje i zatvaranje poglavlja predstavljaju dobar temelj za pojačanu dinamiku otvaranja i zatvaranja poglavlja tijekom 2008. Također je istaknuo odlučnost Republike Hrvatske da nastavi biti ključnim čimbenikom u očuvanju regionalne stabilnosti i jačanju regionalne suradnje i dobrosusjedskih odnosa. Izrazio je uvjerenje u dugoročne pozitivne učinke koje će brzina, kvaliteta i opći uspjeh hrvatskih pristupnih pregovora imati za države Procesu stabilizacije i pridruživanja i njihovu europsku perspektivu.

3. Zaključak

Republika Hrvatska je tijekom slovenskog predsjedavanja Europskom unijom nastavila ostvarivati daljnji napredak u pristupnim pregovorima. U svim se područjima pregovora nastavljaju odvijati intenzivne aktivnosti i provoditi unutarnje reforme u cilju stvaranja pretpostavki i osiguravanju uvjeta za što skoriji dovršetak pristupnih pregovora. U tom smislu Republika Hrvatska jednaku pažnju posvećuje kvaliteti i brzini pregovora. Republika Hrvatska je i tijekom ovog izvještajnog razdoblja bila usredotočena na sve aspekte

pregovaračkog procesa - otvaranje i zatvaranje poglavlja, ispunjavanje mjerila, usklađivanje zakonodavstva te provođenje potrebnih reformi.

Šest mjeseci slovenskog predsjedavanja može se načelno podijeliti u dva dijela, pri čemu je ključni utjecaj imala odluka Hrvatskoga sabora o privremenom neprimjenjivanju Zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa Republike Hrvatske na države članice EU (13. ožujka). Do predmetne odluke dinamika pregovora i donošenje odluka unutar Europske komisije i Vijeća EU bili su bitno usporeni. Od druge polovice ožujka nadalje slovensko Predsjedništvo i institucije EU pojačali su rad na pregovorima s Hrvatskom, te je intenzivirana dinamika donošenja odluka o otvaranju poglavlja, što je rezultiralo otvaranjem četiri poglavlja u izvještajnom razdoblju.

Vlada Republike Hrvatske ocjenjuje da je Hrvatska do sada u pristupnim pregovorima ostvarila značajan napredak, te da je pristupni proces ušao u složeniju fazu u kojoj posebnu pažnju treba posvetiti učinkovitoj provedbi pravne stečevine EU. Iako statistička bilanca pregovora ne može dati prikaz ukupno ostvarenog napretka, iz nje je razvidno da su pristupni pregovori tijekom slovenskog Predsjedništva dobili sadržajni zamah, koji se nije odrazio samo u broju dodatno otvorenih poglavlja, već i u postignućima Republike Hrvatske u ispunjavanju mjerila koja su potvrđena kroz intenziviran postupak verifikacije mjerila. Hrvatska je predala EU dosad najveći broj mjerila na verifikaciju (17 mjerila za otvaranje u 7 poglavlja i 2 mjerila za zatvaranje u isto toliko poglavlja). S obzirom na njihovu složenost, ispunjavanje tih mjerila predstavlja dodatnu potvrdu opredijeljenosti RH za provedbom najtežih i najosjetljivijih reformi u svim područjima. U tom kontekstu treba promatrati i ukupan rezultat u statistici izrade i predaje pregovaračkih stajališta (8 zaprimljenih poziva za dostavom pregovaračkih stajališta, 7 predanih pregovaračkih stajališta). Kroz sve navedeno stvorene su dobre pretpostavke za otvaranje i privremeno zatvaranje niza poglavlja u predstojećem razdoblju.

Ovakvi su rezultati tim značajniji kada se sagledaju u širem kontekstu bitno promijenjenih političkih okolnosti u kojima se vode pregovori Republike Hrvatske s EU i njenim državama članicama, te dodatnog sadržajnog, tehničko-metodološkog i vremenskog opterećenja cjelokupnog procesa, koji se ponajprije odražava u primjeni mehanizma mjerila, ali i iskustava EU stečenih u pregovorima s državama petog vala proširenja.

Tijekom predsjedavanja Slovenije Vijećem Europske unije nije ostvaren napredak u pregovorima u poglavlju 13. "Ribarstvo". Ostvaren je, nakon duže blokade, napredak u poglavljima „24. Pravda, sloboda i sigurnost“ te „31. Vanjska, sigurnosna i obrambena politika“, za koje je Vijeće odlučilo pozvati Republiku Hrvatsku na dostavu pregovaračkih stajališta (Republika Hrvatska je oba stajališta dostavila po pozivu).

Dodatni poticaj za nastavak pregovora Vlada Republike Hrvatske vidi u izjavama najviših dužnosnika Europske komisije, kao i država članica EU, kojima se najavljuje da bi Europska komisija za Republiku Hrvatsku ove jeseni u sklopu jesenskog paketa o proširenju mogla predstaviti indikativni raspored (mapa puta) za tehnički dovršetak pristupnih pregovora u 2009. godini, pod pretpostavkom da Republika Hrvatska ispuni određene uvjete. U tom je cilju Republika Hrvatska na verifikaciju dostavila sva preostala mjerila za otvaranje, nastavila ulagati značajne napore u punu i učinkovitu provedbu obveza koje proizlaze iz SSP-a te u poboljšanje upravljanja fondovima EU, posebice u smislu jačanja administrativnih sposobnosti kako bi se ostvarila uspješna provedba pred-pristupnih programa.

Republika Hrvatska je i tijekom slovenskog Predsjedništva nastavila ostvarivati napredak u ispunjavanju političkih, gospodarskih, pravnih i administrativnih kriterija za članstvo u EU. Usporedno s pristupnim pregovorima i ispunjavanjem obveza iz članstva u EU, Republika Hrvatska ostaje odlučna u provođenju sveobuhvatnih unutarnjih reformi u cilju dovršetka pregovora i postizanja spremnosti za članstvo. Takve su ambicije Republike Hrvatske potvrđene u NPPEU za 2008. godinu koji se provodi u skladu sa zacrtanim rokovima.

Vlada Republike Hrvatske procjenjuje da će ostvareni napredak u pristupnom procesu i visoki stupanj tehničkih priprema u značajnom broju poglavlja rezultirati i pojačanom dinamikom u njihovom otvaranju i zatvaranju tijekom druge polovice 2008. godine. U tom smislu Republika Hrvatska i dalje računa na kontinuiranu potporu Europske komisije i država članica EU u održanju ubrzane dinamike pregovora, uključujući i učinkovito procesuiranje dokumenata i ocjena ispunjenosti mjerila.

Predsjedništvo EU nakon Republike Slovenije preuzela je Francuska Republika.